

Katholieke *Universiteit* Nijmegen

Architecture Governance

Plan van aanpak

Auteur: Martijn Scheepstra
Docent: Stijn Hoppenbrouwers
Plaats, datum: Nijmegen, 14 november 2003
Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. PROBLEEMSTELLING EN DOELSTELLING	4
2.1 PROBLEEMSTELLING	4
2.2 DOELSTELLING	5
2.3 HOOFDVRAAG EN DEELVRAGEN	5
3. PROJECTACTIVITEITEN EN PRODUCTEN	6
3.1 INLEIDING	6
3.2 PLAN VAN AANPAK	6
3.3 LITERATUURONDERZOEK	6
3.4 ORM MODEL (LEN)	6
3.5 LOGISCH GEFORMULEERDE DEPENDENCIES	6
3.6 METHODOLOGIE	7
4. ORGANISATIE EN INFORMATIE	8
4.1 ALGEMENE INFORMATIE	8
4.2 CONTACTGEGEVENS	8
4.3 AFSPRAKEN	8
5. PLANNING	9
5.1 GLOBALE PLANNING	9
5.2 DEADLINES	10

1. Inleiding

De afstudeeropdracht wordt uitgevoerd in opdracht van de Katholieke Universiteit Nijmegen, en dan met name in opdracht van dr. Stijn Hoppenbrouwers en prof. dr. Erik Proper van de afdeling Informatie en KennisSystemen (IRIS) binnen de subfaculteit Nijmeegs Instituut voor Informatica en Informatiekunde (NIII). Deze subfaculteit valt binnen de faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde & Informatica (FNWI).

Het onderzoek zal een gedeeltelijke samenwerking met de afstudeerder Roel Konieczny bevatten. Het methodologie-rapport is door beide afstudeerders samengesteld. De aanpak voor het gehele onderzoek is ook gelijk, echter richten beide afstudeerders zich op andere onderzoeksgebieden.

De belangrijkste doelstellingen van het plan van aanpak zijn:

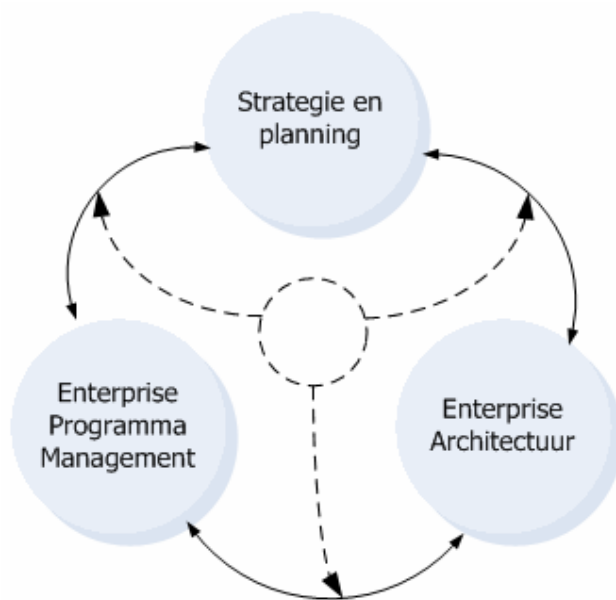
- Welke probleemstelling en opdracht het afstuderen omvat.
- Welke producten er opgeleverd zullen worden.
- Welke randvoorwaarden van belang zijn.
- Hoe het project georganiseerd wordt.
- Met welke uitgangssituatie we te maken hebben.
- Volgens welke planning het project uitgevoerd wordt.
- Met welke projectrisico's er rekening gehouden moet worden.

In het tweede hoofdstuk zal dieper op de probleemstelling en de opdracht worden ingegaan. In hoofdstuk 3 zal worden uitgelegd welke mijlpalen opgeleverd gaan worden. Hoofdstuk 4 zal de projectorganisatie behandelen. Tenslotte zal in hoofdstuk 5 de planning worden beschreven.

2. Probleemstelling en doelstelling

2.1 Probleemstelling

Er ontbreekt binnen grote en middelgrote ICT-organisaties inzicht in de mate van beïnvloeding tussen de (ICT)-strategie en planning, de enterprise architectuur en het enterprise programmamanagement. Er is behoefte aan een model die helpt bij de architectuur governance (de besturing van informatievoorziening, ICT en architectuur) en dat inzicht creëert binnen deze organisaties. Figuur 1 is een schematische weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 1: Drie-bollen-model: onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is te classificeren als figuur 1. Strategie en planning is vooral gericht op de integratie van business planning en ICT planning. Enterprise architectuur levert een "landkaart" voor de organisatie. In Enterprise programma management worden organisatieveranderingen ingevoerd. De "gestippelde bol" kan geclassificeerd worden als portfoliomanagement.

De mogelijke geïnteresseerden van deze scriptie zijn medewerkers / managers van middelgrote tot grote bedrijven waar een enterprise architectuur geïmplementeerd is en waar gewerkt wordt volgens de principes, regels en richtlijnen die deze architectuur bepaald heeft. Verder moet er binnen deze organisaties sprake zijn van een hoge mate van gebruik van ICT-middelen. Andere mogelijke gebruikers van deze scriptie zijn onderzoekers van universiteiten of hogescholen die geïnteresseerd zijn in het getypeerde onderzoeksgebied.

2.2 Doelstelling

Het doel van de afstudeeropdracht is het opzetten van een (wiskundig) model(len) die de causale relaties aangeeft tussen de strategie, de enterprise architectuur en het enterprise programma management binnen grote en middelgrote ICT-organisaties.

Als er naar figuur 1 wordt gekeken zijn niet alleen de "drie bollen" te onderscheiden. Ook bestaan er "pijlen" tussen de "drie bollen", zogenaamde relaties. Met dit onderzoek ligt de nadruk met name op de "wereld achter de pijlen". Er moet door middel van (ORM)-modellen duidelijkheid geschapen worden over de relaties tussen de "drie bollen". Per bol wordt een model opgesteld teneinde overzicht te creëren in één gecombineerd model. Het doel van dit model / scriptie is om te zorgen dat de gebruiker van dit model door middel van het observeren van de "pijlen" kan zien hoe de "bollen" elkaar beïnvloeden.

2.3 Hoofdvraag en deelvragen

Voor het afstudeeronderzoek zal de volgende hoofdvraag beantwoord worden:

"Welke relaties zijn er tussen enterprise architectuur, strategie en enterprise programma management? En hoe wordt binnen dit onderzoeksgebied gestuurd?"

Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden zijn een aantal deelvragen geformuleerd. De deelvragen die in dit onderzoek aan bod komen zijn:

1. *"Wat is enterprise architectuur?"*
2. *"Wat is enterprise programma management?"*
3. *"Wat is strategie en planning?"*
4. *"Wat is governance?"*
5. *"Wat is de relatie tussen enterprise architectuur en enterprise programma management?"*
6. *"Wat is de relatie tussen enterprise architectuur en strategie en planning?"*
7. *"Wat is de relatie tussen enterprise programma management en strategie en planning?"*
8. *"Hoe kunnen deze relaties tussen enterprise architectuur, enterprise programma management en strategie en planning worden weer gegeven?"*
9. *"Wat is de rol van governance in het onderzoeksgebied?"*

3. Projectactiviteiten en producten

3.1 Inleiding

Tijdens het afstuderen zullen er een aantal projectactiviteiten plaatsvinden. Uit een aantal van deze projectactiviteiten zullen ook producten voortvloeien. In dit hoofdstuk zal worden beschreven welke projectactiviteiten er plaats zullen vinden en welke producten er zullen gaan worden opgeleverd.

De volgende producten zullen worden opgeleverd:

- Plan van aanpak (individueel)
- Scriptie (individueel):
 - Literatuuronderzoek
 - ORM-model(len)
 - Logisch geformuleerde dependencies
- Methodologie rapport (gecombineerd)

3.2 Plan van aanpak

Het plan van aanpak dient als een handleiding voor dit project. In het plan van aanpak zal onder andere een planning worden opgenomen waarin kan worden gezien wanneer welke activiteit plaats zal vinden.

3.3 Literatuuronderzoek

Betreffende het onderzoeksgebied zal literatuur worden verzameld om de opgestelde hoofdvraag en deelvragen te beantwoorden. Deze literatuur dient als input voor de ORM-modellen en dependencies.

3.4 ORM model(len)

Aan de hand van de literatuur en de ontwikkelde methodologie zal het onderzoeksgebied gevisualiseerd worden middels ORM-modellen. Het doel van deze visuele modellen is om inzicht te verschaffen in de relaties en de beïnvloeding binnen dit domein. Daarnaast wordt kenbaar gemaakt wat de relaties zijn tussen de onderlinge domeinen.

3.5 Logisch geformuleerde dependencies

Het domein zal tevens door middel van logisch geformuleerde dependencies in kaart worden gebracht. Dit heeft als doel om het onderzoeksgebied als systeem te omschrijven.

3.6 Methodologie

Architectuur is tot op heden nog niet in kaart gebracht middels ORM. Om dit te kunnen doen is er een aangepaste methodiek nodig. ORM dient onder de loep te worden genomen om te bekijken welke onderdelen van nut zijn voor het in kaart brengen en visualiseren van het onderzoeksgebied. Daarnaast dient een stappenplan opgesteld te worden dat inzicht verschaft in hoe het probleemgebied vertaald moet worden naar een ORM-model. De methodologie dient ter verantwoording voor de invulling van het ORM-model.

4. Organisatie en informatie

In dit hoofdstuk wordt algemene informatie gegeven over het project en de projectleden.

4.1 Algemene informatie

Opdrachtgever:	<i>Stijn Hoppenbrouwers</i>
Referent:	<i>Erik Proper</i>
Afstudeerders:	<i>Martijn Scheepstra</i> <i>Roel Konieczny</i>

4.2 Contactgegevens

Naam:	Martijn Scheepstra
Tel.nr.:	06-24751524
Email KUN:	mscheeps@sci.kun.nl
Email anders:	m_scheepstra@hotmail.com

Naam:	Roel Konieczny
Tel.nr.:	06-24225498
Email KUN:	rkoniecz@sci.kun.nl
Email anders:	roelk79@hotmail.com

Naam:	Stijn Hoppenbrouwers (afstudeerbegeleider)
Tel.nr.:	024-3652645
Email KUN:	stijnh@cs.kun.nl

Naam:	Erik Proper (referent)
Tel.nr.:	024-3652613
Email KUN:	erikp@cs.kun.nl
Email anders:	e.proper@acm.org

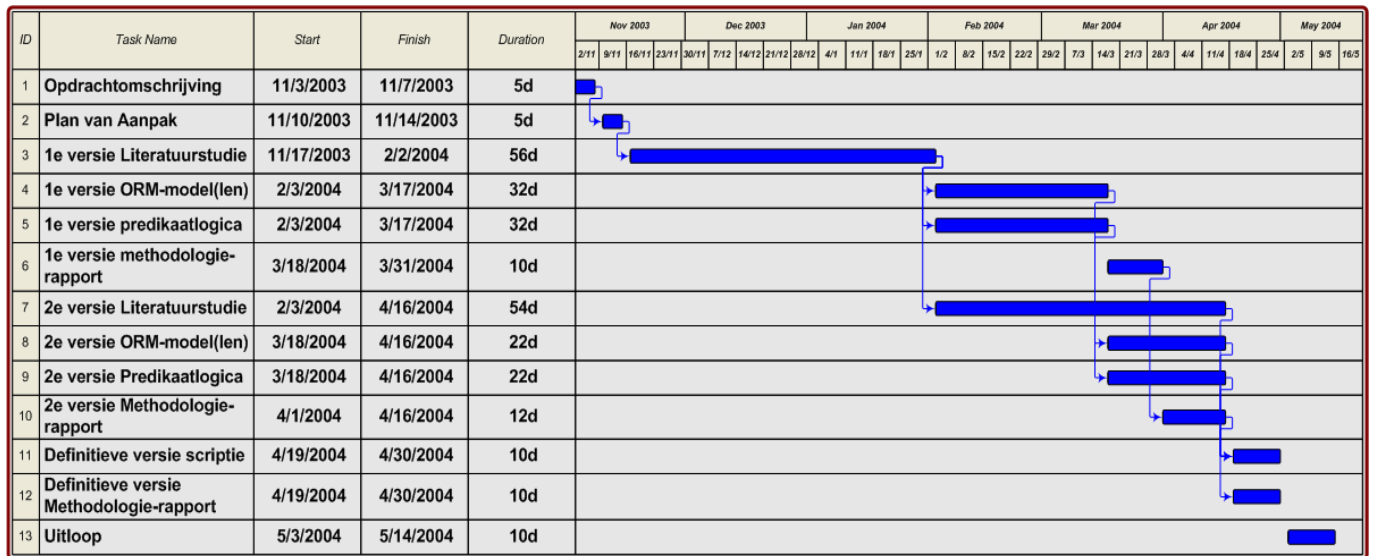
4.3 Afspraken

De afstudeerders leveren beide een individuele scriptie op en tevens een gezamenlijk methodologierapport. Het zwaartepunt binnen deze onderzoeken ligt op de methodologie (academische verantwoording) en de ORM-modellen. De dependencies (bonus) en validatie zullen uitgevoerd worden mits daar genoeg tijd voor is.

5. Planning

5.1 Globale Planning

Het afstuderen loopt van 1 november 2003 tot en met 1 mei 2004. In dit hoofdstuk wordt middels een gantt chart (figuur 2) het afstudeertraject gevisualiseerd en wordt een overzicht gegeven van de deadlines voor het hele project.

Figuur 2: Gantt chart afstuderen

5.2 Deadlines

In deze paragraaf worden de deadlines gegeven die belangrijk zijn gedurende het afstudeertraject.

Vrijdag 7 november 2003

- **Deadline** Odrachtomschrijving

Vrijdag 14 november 2003

- **Deadline** Plan van aanpak

Woensdag 2 februari 2004

- **Deadline** 1^e versie scriptie (alleen literatuuronderzoek)

Woensdag 17 maart 2004

- **Deadline** 1^e versie ORM-model(len) + dependencies

Woensdag 31 maart 2004

- **Deadline** 1^e versie Methodologie-rapport

Vrijdag 16 april 2004

- **Deadline** 2^e versie scriptie (literatuuronderzoek, ORM-model(len) + dependencies)
- **Deadline** 2^e versie Methodologie-rapport

Vrijdag 7 mei 2004

- **Deadline** definitieve versie scriptie + Methodologie-rapport